

Medforslagsstiller og jeg have ment, at Tidspunktet nu var gunstigt til at fremsætte et Forslag, som begrundede en anden Ordning. Jeg skal hermed tillade mig at anbefale Forslaget til Tingets Velvillie.

Formanden: Eksemplarer af det forelagte Lovforslag ville blive omdelte.

Mødet er udsat.

Mødet genoptoges Kl. 8.

Den afbrudte første Behandling af:

Forslag til Lov om Statsbanernes Takster
genoptoges.

Bjerre: Naar der har været Tale om vor finansielle Stilling, har jeg altid hævdet den Mening, at det lige saa meget gjaldt om at forøge Statens Indtægter som om at spare. Det er ganske i Almindelighed rigtigt at spare, men i mange Tilfælde er det af stor Betydning at kunne forøge sine Indtægter. Under Finanslovens 1ste Behandling antydede jeg flere Veje, ad hvilke vi kunde forøge vore Indtægter, og deriblandt ogsaa den at forøge Indtægterne af Statsbanerne. Særlig med Hensyn til Persontaksterne mener jeg, at der kunde ske en betydelig Forhøjelse. Med Hensyn til Vareforsendelsen er det noget andet. Med Hensyn til Personer konkurrere de ikke med Udlandet, der er det en indenlandsk Forretning. Naar Folk benytte Banerne, maa de ogsaa betale den Bekostning, som Staten har ved at befordre dem.

Naar jeg ønsker forøgede Indtægter, kan jeg selvfølgelig for saa vidt slutte mig til Forslaget, som der her er Tale om at indvinde 2 Millioner, og skønt jeg havde ønsket et noget mere gennemgribende Forslag, maa jeg indrømme, at man vanskelig med eet Slag vil kunne forhøje Taksterne saa meget, at man kunde faa Balance.

Naar jeg her antyder, at jeg kunde finde det rigtigt at forhøje Persontaksterne, er jeg derimod paa den anden Side ikke

vis paa, at det er rigtigt, som antydet ganske i Almindelighed, at forhøje Varetaksterne. Det kan være rigtigt for en hel Del Varers Vedkommende, men vil være betydelig vanskelig for en hel Del andres, f. Eks. har det for Tørvenes Vedkommende en ret stor Betydning, om man ved en Prisforhøjelse af Fragten vil kunne hindres i at udnytte vore Mosestrækninger rentabelt. Vi ere jo nu begyndte at kunne anvende Tørv ved Dampkedlerne, idet vi have lært at sætte Forfyr for, saaledes at man med Tørv kan holde Spændingen oppe og med dem erstatte Kul. Der er altsaa Mulighed for at drage store Værdier frem af vore Moser og skabe ny Værdier, men forhøje vi Prisen, saaledes at vi ikke kunne konkurrere med Kullene, vil det umuliggøre en saadan Forretning. Saaledes kan det ogsaa forholde sig med andre, lignende Varer. Tørv er det jo ret bekosteligt at sende ifølge deres Rumfang, det maa jo særlig tages i Betragtning. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Minister og det kommende Udvalg at overveje denne Sag paa Grund af dens nationaløkonomiske Betydning.

Jeg er heller ikke vis paa, at det er rigtigt, som Lovforslaget tilsigter, at lægge Ekstrafragt paa Forsendelsen af levende Kreaturer, netop nu, da Eksporten af dem er saa vanskelig som nogen Sinde. Der kunde nu snarere være Grund til at begunstige Forsendelsen i Stedet for at gøre Regning paa at indvinde ca. 100,000 Kr. derved. Det har ganske vist naturligvis mere Betydning, at Varerne blive sendte hurtigt og behandlet godt, end hvordan Prisen for Forsendelsen sættes. Jeg indrømmer, at den Behandling, de faa paa Jernbanerne og Skibene, har en større Betydning og jeg har da ogsaa Gang efter Gang klaget over Forsendelsen af Kød til England, og jeg vil blive ved dermed, indtil der en Gang kommer bedre Forhold.

I øvrigt er det rigtigt, at vi maa søge at bringe Balance til Veje, saa Danmark ikke staar som en Undtagelse, der har Udgift af sine Baner, medens Nabolandene have ret store Indtægter; det vilde ogsaa være mærkeligt, om det skulde være klogt af os at holde vore Takster langt billigere end andre Lande. Skønt man i England og Amerika kun har private Baner, tror jeg dog nok, det er rigtigt at have Statsbaner. Det er rimeligt, at privat Banedrift kan drives mere økonomisk og forretningsmæssigt, men vi bør ogsaa tage Sigte paa at drive vore Baner saa forretningsmæssigt som muligt, selv om Staten natur-